

NÁZEV ŠKOLY:	Masarykova základní škola a mateřská škola Melč, okres Opava, příspěvková organizace
ČÍSLO PROJEKTU:	CZ.1.07/1.4.00/21.2623
AUTOR:	Mgr. Lucie Čechovičová
NÁZEV:	VY_32_Inovace_Český_jazyk_7
ČÍSLO DUM:	8
TÉMA:	Pravopisná cvičení
ROČNÍK:	9.
OBDOBÍ REALIZACE:	11/2012

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anotace

- Prezentace slouží k doplnění výkladu o shodě podmětu s přísudkem. Zabývá se shodou přísudku s několikanásobným podmětem.

SHODA PŘÍSUDKU S NĚKOLIKANÁSOBNÝM PODMĚTEM

Poučka

- **Přísudek je na podmětu mluvnicky závislý, shoduje se s ním.**
- Je-li v podmětu několik souřadně spojených jmen, je důležitý jejich rod a jejich postavení vzhledem k přísudku.

Rod mužský životný

rod podst. jmen v podmětu	přísudek se nachází	v přísudku píšeme	příklad
alespoň jedno je rodu mužského životného	za podmětem	vždy -i	Bratr i sestra pěkně zpívali.
alespoň jedno je rodu mužského životného	před podmětem	a) -i je vždy správně b) nejbliže podmětu je jméno v množném čísle, které není rodu mužského životného - píše se -y	○ život pacienta bojovali sestry i lékař . ○ život pacienta bojovaly sestry i lékař.

Rod mužský neživotný a ženský

rod podst. jmen v podmětu	přísudek se nachází	v přísudku píšeme	příklad
všechna jsou rodu mužského neživotného nebo rodu ženského	není rozhodující	- y	Růže i karafiáty krásně voněly. Univerzita a výzkumný ústav se dohodly na spolupráci.

Střední rod – množné číslo

rod podst. jmen v podmětu	přísudek se nachází	v přísudku píšeme	příklad
všechna jsou rodu středního , všechna jsou v množném čísle	není rozhodující	- a	Housata a kachňata plavala v potoce.

Rod střední

rod podst. jmen v podmětu	přísudek se nachází	v přísudku píšeme	příklad
všechna jsou rodu středního, alespoň jedno je v jednotném čísle	není rozhodující	- y	Štěně a kotě si spolu hrály. Německo a Rakousko podepsaly dohodu. Starší děvčata a malé dítě přistoupily do vlaku.

S předložkou s

- **Pozor na případy, kdy jméno s předložkou s není součástí několikanásobného podmětu.**
- V některých případech může být slovo s předložkou s (v 7. pádě) ve větě příslovečným určením - není tedy složkou podmětu a nemá na shodu vliv.
- **Děvčata s chlapci závodila** v běhu. (Družstvo děvčat proti družstvu chlapců) zde neplatí shoda.
- **Děvčata s chlapci závodili** v běhu. (Závodili společně v jednom družstvu) shoda se uplatňuje.

S předložkou s

Podmět je ve větě uveden

před přísudkem.

- V tomto případě je možná shoda podle jména v prvním pádu i podle několikanásobného podmětu.
- **Dívky s chlapci zpívaly** lidové písničky.
- **Dívky s chlapci zpívali** lidové písničky.

Podmět je ve větě uveden

za přísudkem.

- V tomto případě je obvyklejší shoda podle jména, které je blíže k přísudku.
- Lidové písničky **zpívala děvčata s chlapci.**
- Lidové písničky **zpívali děvčata s chlapci.**

Spoj několik násobný podmět s vhodným přísudkem.

- Dívky se vypluly.
- Norsko a Švédsko obdivovali výzdobu.
- Ohně pomalu pochodovaly ulicemi.
- Dni odpočinku rychle se pásla na zahradě.
- Ledoborce brzy shromáždily.
- Stovky vojáků vyhasínaly.
- Jana a Marek podepsaly úmluvu.
- Kuřata a housata plynuly.

Řešení

- **Dívky se**
- **Norsko a Švédsko**
- **Ohně pomalu**
- **Dni odpočinku rychle**
- **Ledoborce brzy**
- **Stovky vojáků**
- **Jana a Marek**
- **Kuřata a housata**

vypluly.

obdivovali výzdobu.

pochozovaly ulicemi.

se pásala na zahradě.

shromáždily.

vyhasínaly.

podepsaly úmluvu.

plynuly.

Doplň koncovky příčestí minulého

- Hlásil_, že včera padal_ roje meteorů.
- Loňské Vánoce se vydařil_.
- Hořkost a vzdor se v srdci uhnízdil_.
- Hodiny tikal_
- Rýče a lopaty byl_ uklizeny.
- Stromy i trávy se ohýbal_ ve větru.
- Kachňata a housata se batolil_ v trávě.
- Srnci i laně pil_ vodu z potoka.

Řešení

- Hlásili, že včera padaly roje meteorů.
- Loňské Vánoce se vydařily.
- Hořkost a vzdor se v srdci uhnízdily.
- Hodiny tikaly.
- Rýče a lopaty byly uklizeny.
- Stromy i trávy se ohýbaly ve větru.
- Kachňata a housata se batolila v trávě.
- Srnci i laně pili vodu z potoka.

Doplňovačka

Vesnické děti	K	O	L	E	D	O	V	A	L	Y	o Vánocích .
Policisté a policistky	R	O	Z	L	U	Š	T	I	L	I	záhadný případ.
Známí a příbuzní	O	P	L	A	K	Á	V	A	L	I	zesnulého.
Dívky	K	A	M	A	R	Á	D	I	L	Y	s chlapci ze školy.
Zpěvačky	V	Y	S	T	Ř	Í	D	A	L	Y	na pódiu zpěváky.
Otužilí plavci	P	Ř	E	P	L	A	V	A	L	I	kanál La Manche.
Zemědělci	Ř	Á	D	K	O	V	A	L	I		bramborové pole.
Neshody v rodině	E	X	I	S	T	O	V	A	L	I	mnoho let.
Už jste	D	O	P	O	V	Ě	D	Ě	L	I	celý příběh?

Citace

- EISLEROVÁ, Jana. *Jaké i/y se píše?*. 2. vyd. Praha: Fragment, 2011. Já na to mám, já se to naučím. ISBN 978-80-253-1206-3.
- obrázky jsou součástí sady Microsoft office
- <http://www.diktatorek.cz/Scholasticus/Cesky-jazyk/Skladba/Vetne-cleny/Shoda-prisudku-s-podmetem-nekolikanasobnym-help.html>